

ProDigital-yhteisryhmän seminaari

Perjantaina 17.1. klo 9:00-11:30

Tilannekuva- johtamisesta tiedolla johtamiseen

Sofia Moilanen ja Sari Koskelo, Vison Oy

Mikä on tilannekuva?

- Tilannekuvalla tarkoitetaan digitaalista näkymää hankkeen, projektin, hankesalkun tai yrityksen sen hetkisestä tilanteesta.
- Tilannekuvaa parantaa reaaliaikaista ja objektiivista ymmärrystä hankkeen kulusta.
- Tilannekuva tarjoaa kaikille sen käyttäjille saman reaaliaikaisen tiedon ajasta ja paikasta riippumatta.
- Tilannekuvalla voidaan seurata: projektin etenemistä numeeristen mittareiden, karttakuvien ja graafien avulla.

AJAN SÄÄSTÖT

YKSI VIRALLINEN
TIETOLÄHDE HANKKEESTA

KEHITYKSEN ETENEMISEN
SEURANTA

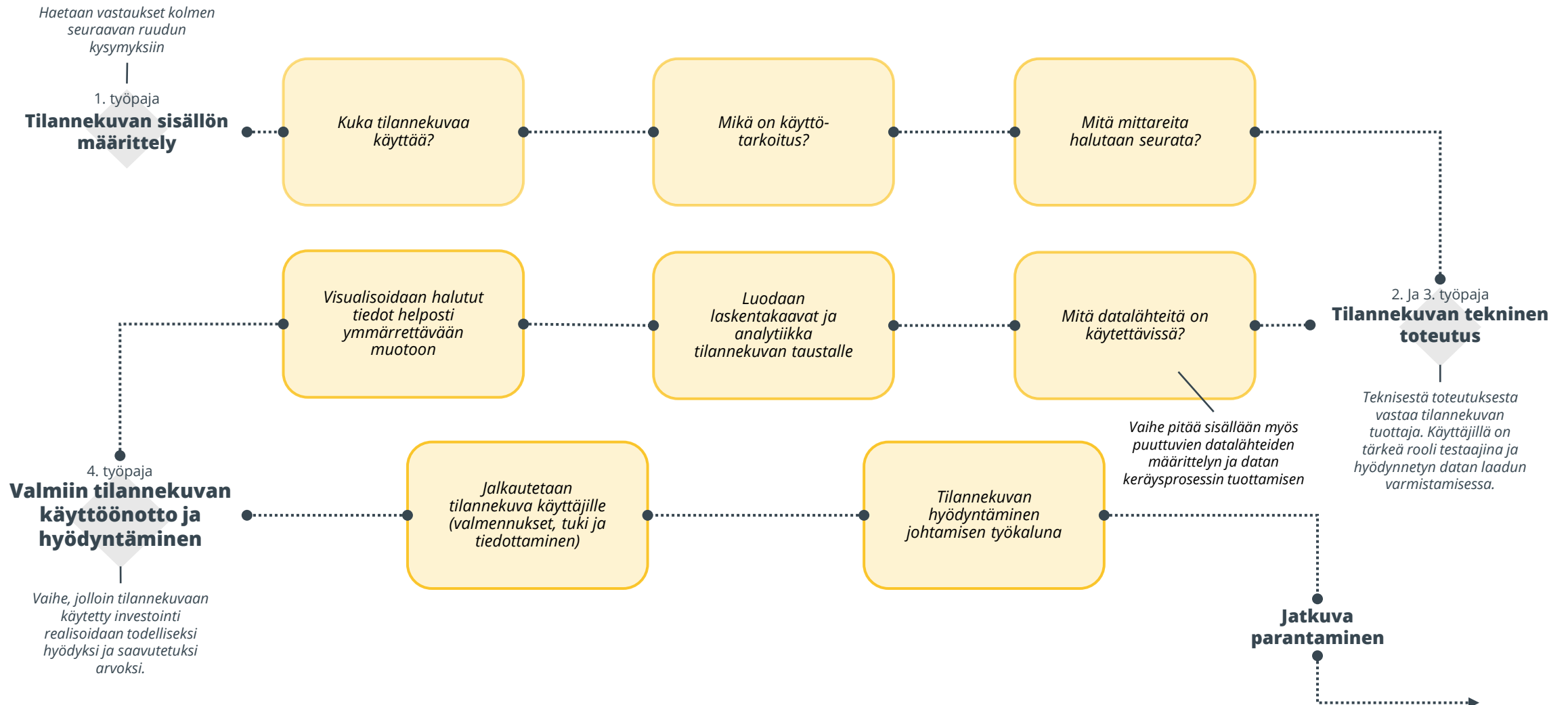
TEHOKKAAMPI
PÄÄTÖKSENTEKO

TEHOKKAAMMAT
PALAVERIT

Miten tilannekuva rakentuu?

Riippumatta tilannekuvan käyttötarkoituksesta tuottamisprosessi mukailee seuraavaa

Mitä tietoja tilannekuva voi pitää sisällään

Kustannukset

Aikataulu

**Riskit ja
mahdollisuudet**

Päätöksenteko

Turvallisuus

Hankinnat

**Suunnittelun
ohjaus**

Laatu

ESG

**Muut
johtamisen
mittarit**

Tilannekuvan eri tasot

Olemme tunnistaneeet tilannekuvatarpeet kolmella eri tasolla

**Mitä tilannekuva
mahdollistaa?**

Tilannekuvajohtaminen on perusta tiedolla johtamiselle

TILANNEKUVAJOHTAMINEN

Mikä on tilannekuvan käyttötarkoitus?

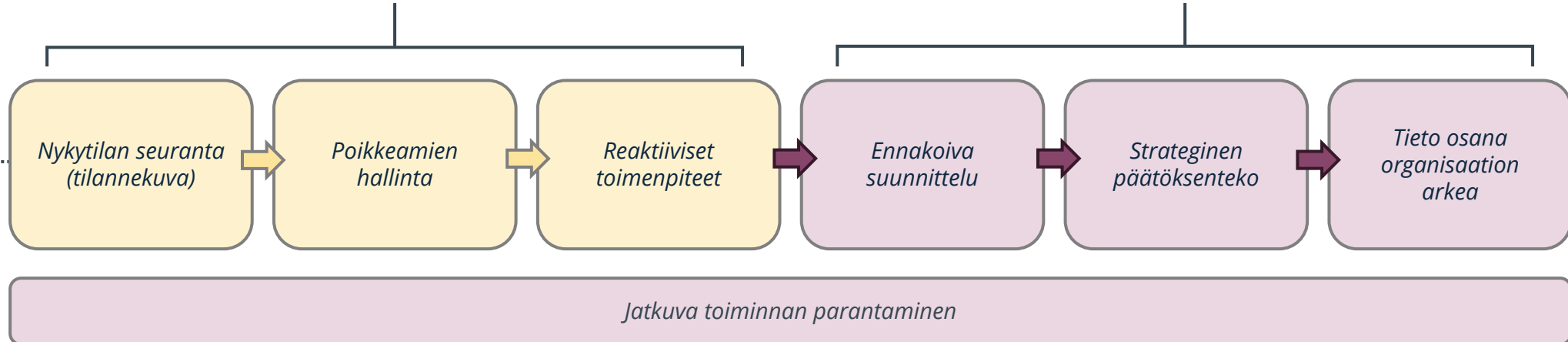
Kuka tilannekuvaa käyttää?

Mihin johtamisen kysymyksiin tilannekuvalla halutaan saada vastaukset?

TIEDOLLA JOHTAMINEN

Miten varmistetaan tilannekuvan maksimaalinen hyödyntäminen osana organisaation strategista päätöksentekoa?

Mitä edellytyksiä tiedolla johtaminen vaatii organisaatiolta?

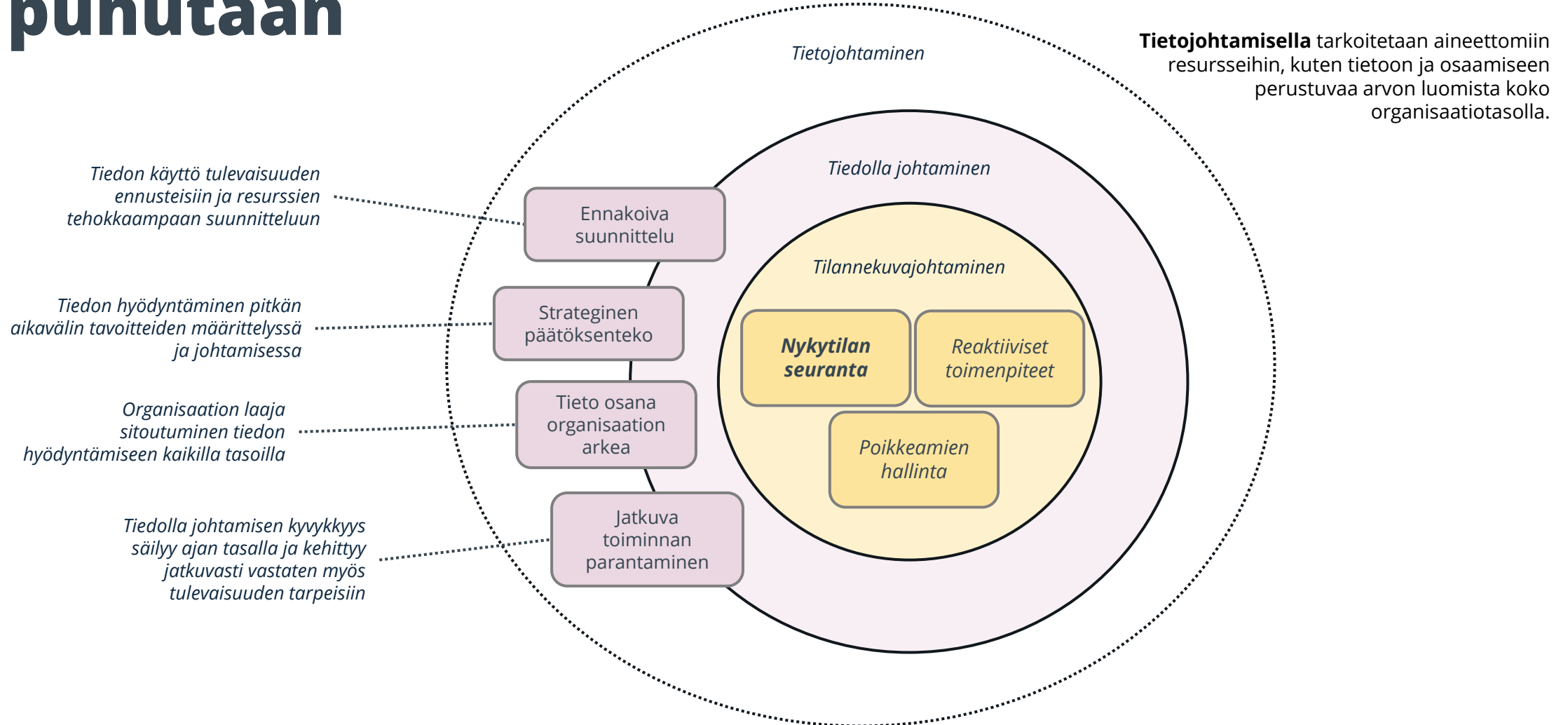

Organisaation kyvykyys tiedon hyödyntämisessä määrittelee sen miltä tasolta lähdetään liikkeelle ja minkä prosessien toiminta on varmistettava ennen seuraavia askeleita

Tilannekuvajohtaminen vai tiedolla johtaminen?

OMINAISUUS	TILANNEKUVAJOHTAMINEN	TIEDOLLA JOHTAMINEN
LÄHTÖKOHTA	Ajantasainen tieto: "Mikä tilanne on juuri nyt"	Nykytila, historia ja ennusteet: "Mitä tilannekuva kertoo meille tästä hetkestä ja tulevaisuudesta?"
FOKUS	Projektin tilannetiedon visualisointi	Tiedon laaja hyödyntäminen päätöksenteossa ja projektin johtamisessa
AIKAJÄNNE	Reaaliaikainen ja lyhyen aikavälin toiminta	Proaktiivinen, lyhyen ja pitkän aikavälin toiminta
KÄYTTÖALUEET	Projektin edistymisen seuranta ja poikkeamien hallinta	Tehokas päätöksenteko ja ennakoiva johtaminen
TEKNOLOGIA	Esim. Dashboardit, IoT-laitteet ja karttavisualisoinnit	+ BI-työkalut ja analytiikka

Mitä ulommaksi kuviossa liikutaan sitä pitkäjänteisemmästä kehittämisestä puhutaan

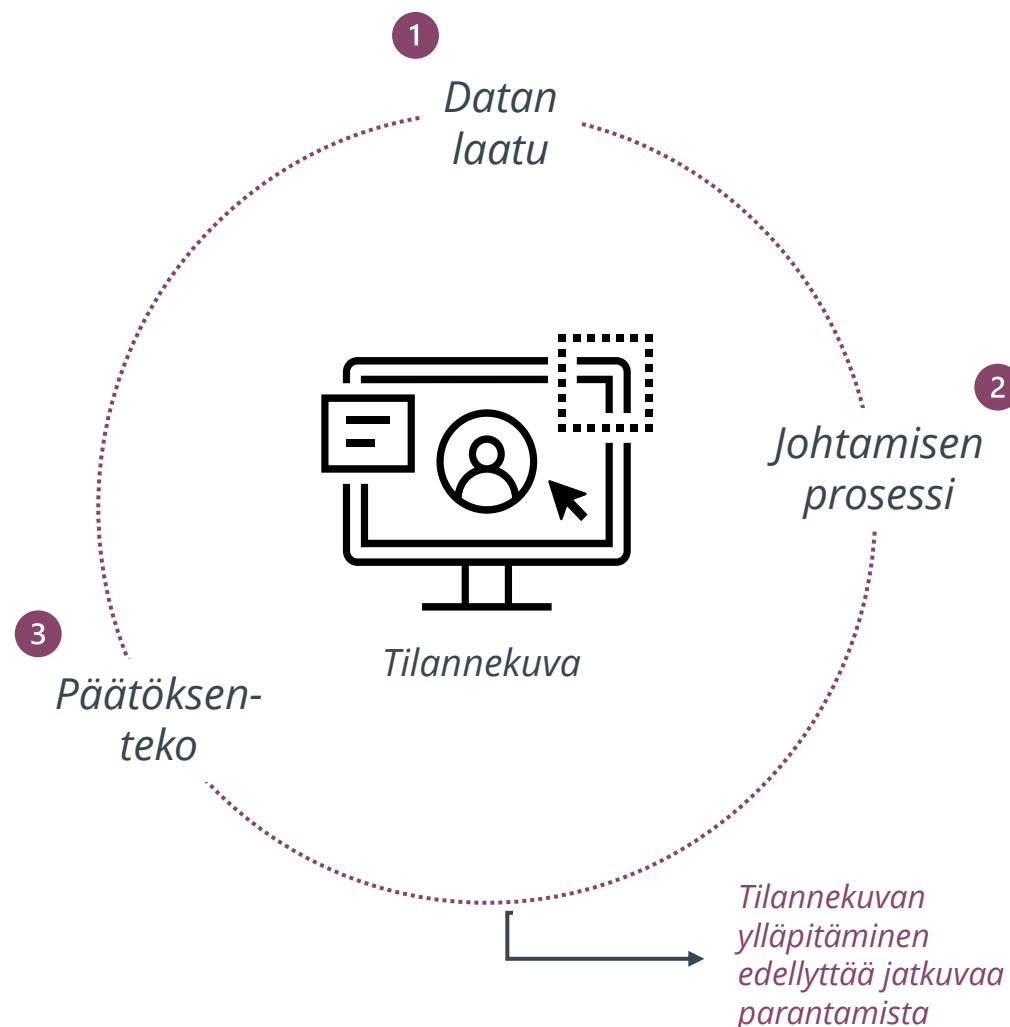
Prosessit tilannekuvan ympärillä

1. Tilannekuva vaatii ympärilleen selkeästi määritellyt prosessit, jotka varmistavat, että tieto syötetään oikeaan paikkaan ja oikea-aikaisesti yhteisten periaatteiden ja toimintamallien mukaisesti

2. Johtamisella varmistetaan, että yhteisesti sovittua prosessia noudatetaan johdonmukaisesti

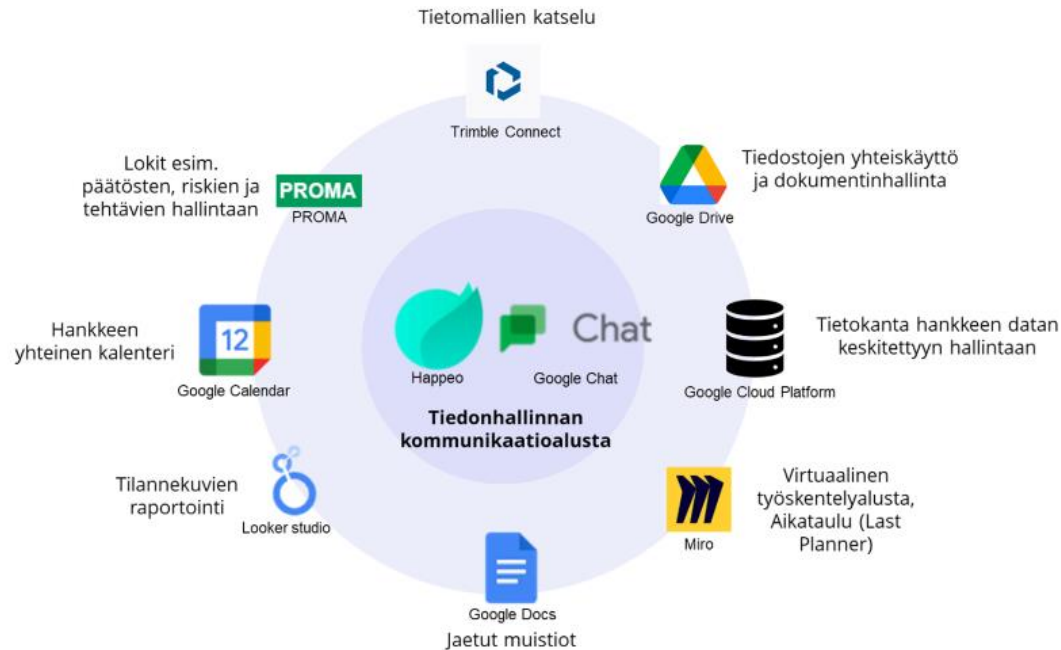
3. Kun tieto on luotettavaa, sen perusteella voidaan tehdä tietoon pohjautuvia, vaikuttavia päätöksiä.

Näin saadaan luotua tilannekuvasta arvoa tuottava kokonaisuus, joka toimii johtamisen työkaluna ja päätöksenteon tukena.

Käytännön esimerkkejä tiedolla johtamisesta

Kalasadamasta Pasilaan

Päätökset ja johtaminen

Tilannekatsaukset 3B ⁴ ⁵

Lohkopäälliköt	A. Talous / kustannusennuste	3	2	3
3B päivitetty Jan 26	B. Kokonaisaikataulu	3	2	3
4 päivitetty Jan 26	C. Sidosryhmät ja vuorovaihtus	2	2	3
5 päivitetty Jan 18	D. Hankinnat	3	2	3

Pääsuunnittelija

Päivitetty Jan 25	Osaaminen ja henkilöstö	3	3	3
	Suunnittelun aikataulu	3	2	2
	Suunnittelun kokonaistilanne	3	3	3

ATA-mittarit 2021-2022

Mittari	2021-2022 mittarin otsikko	Pisteet...
Painotetut ATA-pisteet yht.	65	100
2021-2022 mittauksen valmistusaste	12%	100
Baruksen odotusarvo	298K €	0

Tulevan päätöksen otsikko

Otsikko	Päätettävä mennessä
Paalulaatan korkeusaseman liittäminen lohkolle 4	Jan 1, 2022
Kaupungin geon hyväksyntä pohjanvahvistusten periaateratkaisuun	Apr 1, 2022

Tiedonhallinnan kommunikaatioalusta

1 - 2 / 2

Toteuma ja aikataulu

Kustannustoteuma päivitetty Dec 22

Toteuma yht. 9.98M €
Riskivarausta jäljellä 3.03M €
Ennuste 70.59M €
Tavoitekust. 70.20M €

Valmistuneiden rakenteiden osuus

Luokka	Osuus
L3B	0%
L4	0%
L5	0%

Myöhässä olevien asioiden lukumäärä (PROMA) 10

PVM...	Muutoksen otsikko	Lohko	€	Tila...
Dec 10	DN 1000 vesijohto rakennetaan koossa D...	5 Mäkelä...	-	Avoin
Dec 2	Global Connect job pois Pasila-hankkeesta	5 Pasilan...	-6,543...	Odott.
Nov 18	Tekninen liittymä nykyverkkoon	1/2B SSA...	-10,000...	Odott.
May 28	Pysäkkikatosten liidut Pasilankatu	5 Pasilan...	2,366.0...	Odott.
Jan 11	Mäkelänkadulla portaan hienoitelu virhe	5 Mäkelä...	22,500...	Suuret.
Dec 27	Talolle laatuohjeus rahoitustien yhteyteen	5 Mäkelä...	2,256.0...	Suuret.

PVM Lohko Seuraavat päätavoitteet

PVM	Lohko	Seuraavat päätavoitteet
Jan 28, 2...	5 Mäkelänkatu	RS 1 paketti

Poikkeamat ja riskit

MVR-tulos, keskiarvo 97%
Havaintojen korjausaika alle 3 tpv 100%
 1.11.2021 alkaen

Edellinen kk

Poikkeamia	Havaintoja
0	15

Yhteensä

MVR-tulos, %	Nolla tapaturmaa
22.8%	0

MVR-tulos, %

Hankeriskien kehittyminen

Avoimia riskejä ja mahdollisuuksia 204
Riskejä ja mahdollisuuksia ilman toimenpiteitä 35
Toimenpiteitä myöhässä 52

PVM Tuoreimmat riskit ja mahdollisuudet

PVM	Tyypit
Jan 25, 2...	Mäkelänkadun nykyisen raitiotien perustamista

LYS – laakson yhteissairaalan allianssi

- **Julkinen tilannekuva** – tarjoaa tietoa hankkeen etenemisestä erityisesti louhintojen osalta avoimesti kaikille.
- **Vakiodut digitaaliset tilannekuvat** – Koko hanketason tilannekuva, osaprojektikohtaiset näkymät johdon päätöksenteon tukena ja päivittäisjohtamisen työkalu tuotannon johtamiseen.
- **Tiedonhallinnan työkalut** – mm. riski- ja mahdollisuuslokit, aikatauluohjauksen työkalujen tuottaminen ja ohjeistaminen hankkeelle käyttöön.
- **Pulssi** – Hankkeen oma Sharepoint-pohjainen intrasivusto, josta myös hankkeen tilannekuvat löytyvät

The dashboard provides a comprehensive overview of the Laakson yhteissairaala -hankkeen progress. Key components include:

- Tavoitekuennuksen kehitys:** Shows target cost development with metrics like 890M / 903M and 997M / 1011M.
- Turvallisuus:** Displays 7 safety incidents and 96.63% TR risk reduction.
- Johdon katsaukset:** Provides a detailed view of project phases and milestones.
- Yleisaikataulu:** Shows the overall project schedule from 2024 to 2025.
- Louhinnat:** Focuses on excavation progress, showing 96.5% completion and 98.3% remaining work.
- TR- ja MVR-mittaukset:** Details TR and MVR measurements across different project areas.
- Turvallisuushavainnot:** Lists safety observations and their status.
- Tahti- ja MVR-mittaukset:** Provides a detailed view of TR and MVR measurements for specific project areas.
- Yhteiskäyttö:** Shows a grid of project areas with their current status (e.g., 'Käynnissä', 'Loppu').
- Yhteiskäyttö:** Shows a grid of project areas with their current status (e.g., 'Käynnissä', 'Loppu').

Työmaat

Tämä sivulta löydät tietoa Laakson yhteissairaala -hankkeen työmaista.

Alla olevassa kartassa on Laakson yhteissairaala -hankkeen työmaat. Kuva päivittyy aina tarpeen mukaan.

[Välit tarkastella työmaakuvaa isompana täällä.](#)

Pieniä väliaikaisia työmaita saatkaa olla muualsikin Laakson sairaala-alueella sekä Laakson kentän ja Auroran kapeilla - näistä tiedotetaan aina erikseen.

Laakson yhteissairaala -hankkeen kokonaisuuteen liittyy myös [uusi sairaalarakennus Ohikalan alueelle](#) Mäntkälään.

Louhinnat

Laakson sairaala-alueella ja Auroranportilla louhittavat maanalaiset tilat

[Välit tarkastella louhintakarttaa isompana täällä.](#)

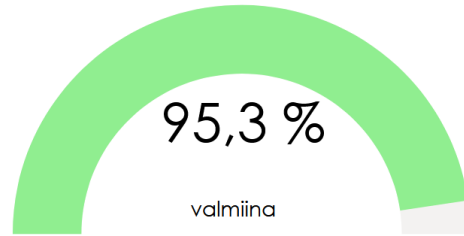
Yllä olevan kartan lisäksi louhimme logistiikkatunnelin Laakson ja Mellahden sairaala-alueiden välillä.

Kuvaajat päivittyvät viikoittain.

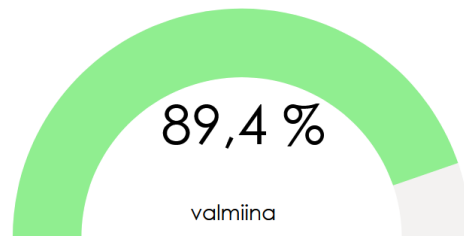

Julkinen tilannekuva

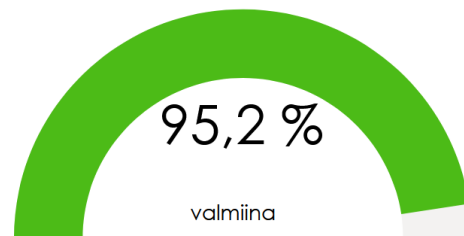
Tunnelityömaa

Laakson sairaala-alue

Louhinnat yhteensä

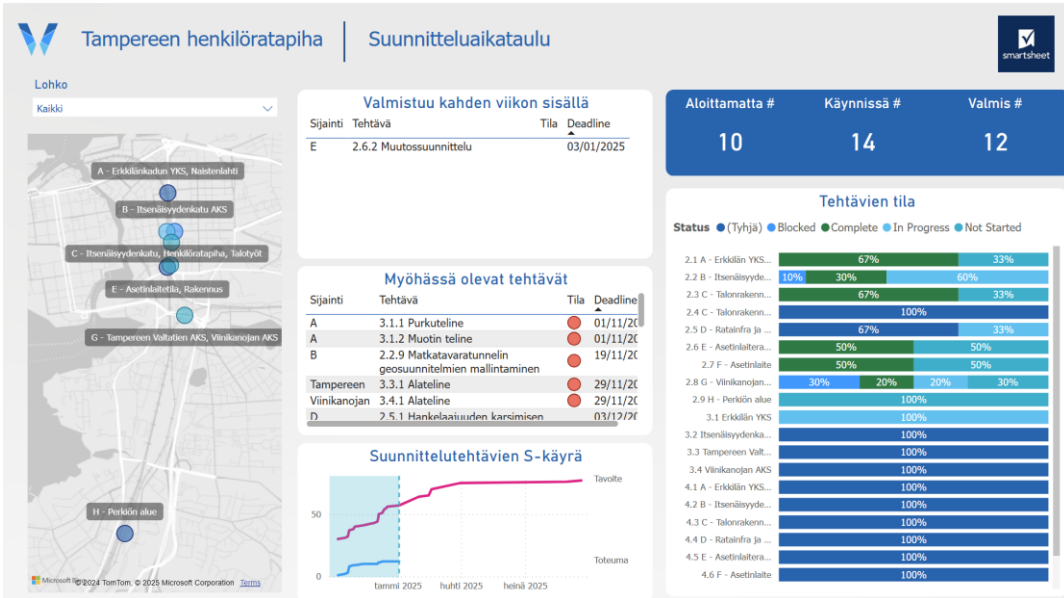

Jorvin uusi osastorakennus allianssi

- **Hankkeen ja tuotannon tilannekuvat** – hankkeen tilannekuva tarjoaa osapuolille yhteisen kokonaiskuvan hankkeesta, kun taas tuotannon tilannekuva tarjoaa reaaliaikaisen näkymän työmaan toimintaan ja tavoitteiden etenemiseen.
- **Reaaliaikainen tiedonhallinta integraatioiden avulla** – mahdollistaa tiedon automaattisen tuonnin suoraan eri lähdejärjestelmistä tilannekuvaan reaaliaikaisesti, mikä parantaa tiedon ajantasaisuutta ja luotettavuutta.
- **Tiedonhallinnan työkalut** – mm. riski-, ja mahdollisuuslokit, aikatauluohjauksen työkalujen tuottaminen ja ohjeistaminen hankkeelle käyttöön.

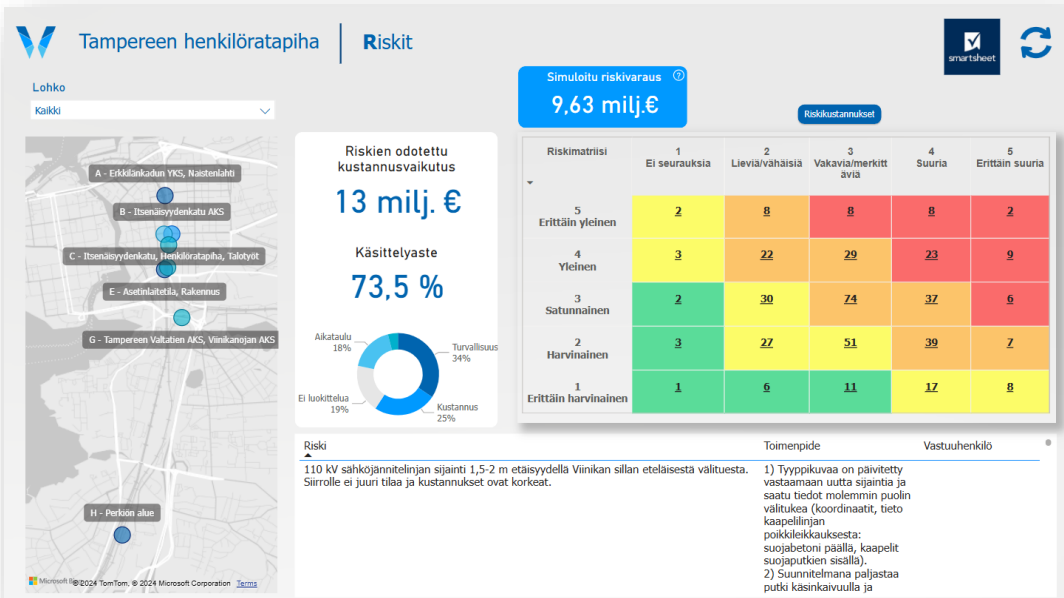
The dashboard provides a comprehensive overview of the project's status across several key areas:

- Overall Performance:** 96.8% of planned work completed by 3 PM on 10/24/2024. TR-mittaus on 96.2% and viimeisin TR-mittaus on 96.6%.
- TR-tulokset:** A line chart showing TR-tulokset from January to October 2024, with a current value of 3.3.
- Aikataulun hallinta:** 6/8 ATA-tavoitteet saavutettu, 7/8 ATA-tavoitteet mahdollista saavuttaa. Key dates include 31.10.2024 and 21.6.2024.
- Laatu:** 98.2% viitearvo luovutuksen, 92.4% urakoitsijoiden toteutustulokset, and 64.1% SRV:n tarkka valmius.
- Olosuhteet:** Lämpötilat ja kosteudet taulukossa, keskimääräinen lämpötila 20.1°C ja kosteus 40%.
- Logistiikka:** Työpöytäajotus 0-2 päivää 52.81% ja 3 päivää - 3 viikkoa 46.98%.
- Yleistä:** Päivystäjät taulukko, yhteystietoluettelo, häiriötilaukset, and päivityslista.

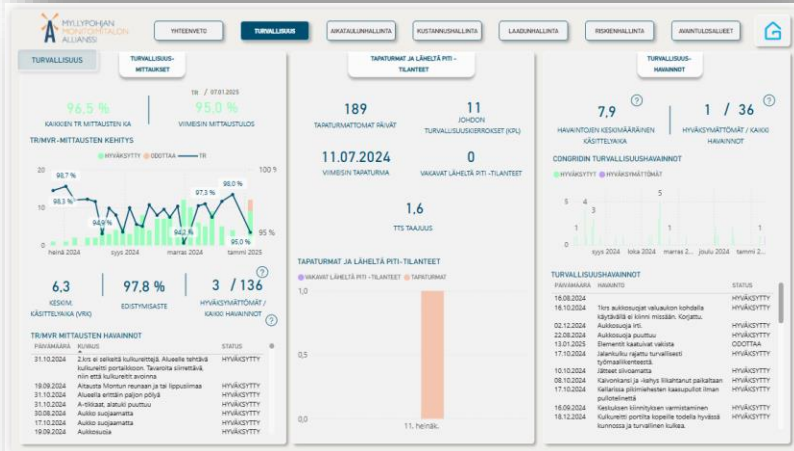
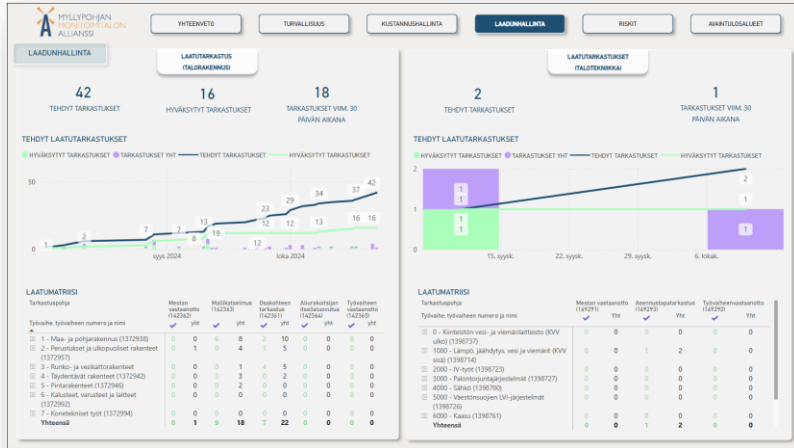
Tampereen henkilöratapiha

- **Sijaintipohjaisuus** – tilannekuvan sisältö luokiteltu lohkojen sijainnin mukaan, joka mahdollistaa karttapohjaiset näkymät
- **Tiedon varastointiratkaisut** – Kevyet ratkaisut valittujen tietojen historian säilyttämiseen
- **Tiedonhallinnan työkalut ja prosessit** – mm. TVD-prosessin ja riskisimulaatioiden työkalu

Myllypohjan monitoimitalon allianssi

- **Kehitys- ja toteutusvaiheen tilannekuvat** - vaiheen tietotarpeisiin räätälöidyt tilannekuvat, jotka tarjoavat kaikille hankkeen osapuolille reaaliaikaisen sekä ajasta- ja paikasta riippumattoman tiedon hankkeen nykytilasta.
- **Jakaminen** - Tilannekuvan julkaisu Teamsiin ja käyttöoikeuksien hallinta.

Tilannekuva hanke- ja salkkutasolla

Tavoitteet hankesalkun johtamiselle

Strategia / strategiset tavoitteet

- Paremmat tulokset**
- Parempi tuottavuus
 - Enemmän arvoa
 - Vähemmän hukkaa

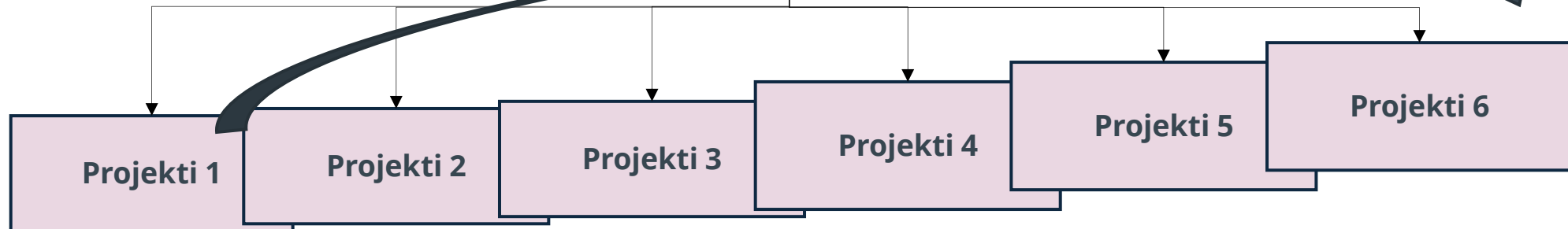
Projektisalkun hallinta ja standardoidut prosessit

- Projektien johtaminen ja resursointi yhtenäisin periaattein
- Projektien virtautus
- Projektien tiedolla johtaminen
- Portfoliotason tilannekuva

Yhteiset tavoitteet ja toimintatavat

- Prosessien vakiointi ja skaalaus
- Mitattavat tavoitteet
- Tiedolla johtaminen

Tilannekuvaesimerkki

Tilannekuva voi pitää sisällään mm.

Mahdollisuus hankkeiden suodattamiselle esimerkiksi hanketyypin tai urakkamuodon perusteella

Hankesalkun tilannekuva

Sijainti: All | Projekti: All | Hanketyyppi: All | Urakkamuoto: All

Yleiskuva
Talous
Aikataulu
Laatu
Vastuullisuus

Projektit kartalla

Projektit	Hanketyyppi	Urakkamuoto	Kustannukset	Aikataulu	Laatu	Turvallisuus
Espoo Schools	Rakentaminen	Kokonaisurakka	●	●	●	●
Helsinki Metro	Infra	St-urakka	●	●	●	●
Jyväskylä Energy	Infra	Kokonaisurakka	●	●	●	●
Oulu Smart City	Ohjelma	Allianssi	●	●	●	●
Tampere Tram	Infra	Kokonaisurakka	●	●	●	●
Turku Harbor	Rakentaminen	St-urakka	●	●	●	●
Total			●	●	●	●

Kuvaukset

Projekti	Kuvaus
Espoo Schools	Espoo Schools -projekti keskittyy Espoon kouluverkon laajentamiseen ja modernisointiin. Hankkeen avulla parannetaan oppimisympäristöjä ja vastataan kaupungin kasvavaan asukasmäärään.
Helsinki Metro	Helsinki Metro on Suomen suurin ja vanhin metrojärjestelmä, joka laajenee jatkuvasti uusilla asemilla ja linjoilla. Projekti pyrkii parantamaan joukkoliikenteen saavutettavuutta ja vähentämään liikenteen päästöjä pääkaupunkiseudulla.
Jyväskylä Energy	Jyväskylä Energy on hanke, jossa kehitetään kaupungin energiatehokkuutta ja uusiutuvien energialähteiden hyödyntämistä. Projekti tähtää hiilineutraaliuteen ja kestävään energiatuotantoon Jyväskylässä.
Oulu Smart City	Oulu Smart City on innovatiivinen hanke, jossa hyödynnetään älyteknologioita kaupungin infrastruktuurin kehittämisessä. Projekti pyrkii parantamaan kaupungin energia- ja resurssitehokkuutta sekä asukkaiden elämänlaatua.
Tampere Tram	Tampere Tram on merkittävä joukkoliikenteen kehityshanke, joka tuo raitiovaunut takaisin Tampereen kaupunkikuvaan. Projekti keskittyy kaupungin keskustan ja lähiöiden välisen liikenteen parantamiseen, vähentäen samalla yksityisautoilua.
Turku Harbor	Turku Harbor -projekti käsittää Turun satama-alueen uudistuksen, jossa parannetaan sataman logistisia palveluja ja infrastruktuuria. Tavoitteena on tehdä Turusta Itämeren johtava rahti- ja matkustajasatama.

Yleiskuvan lisäksi eri välilehdet tarkempien tietojen seurantaan osa-alueittain

Hankkeiden yhteenveto liikennevaloin eri osa-alueista

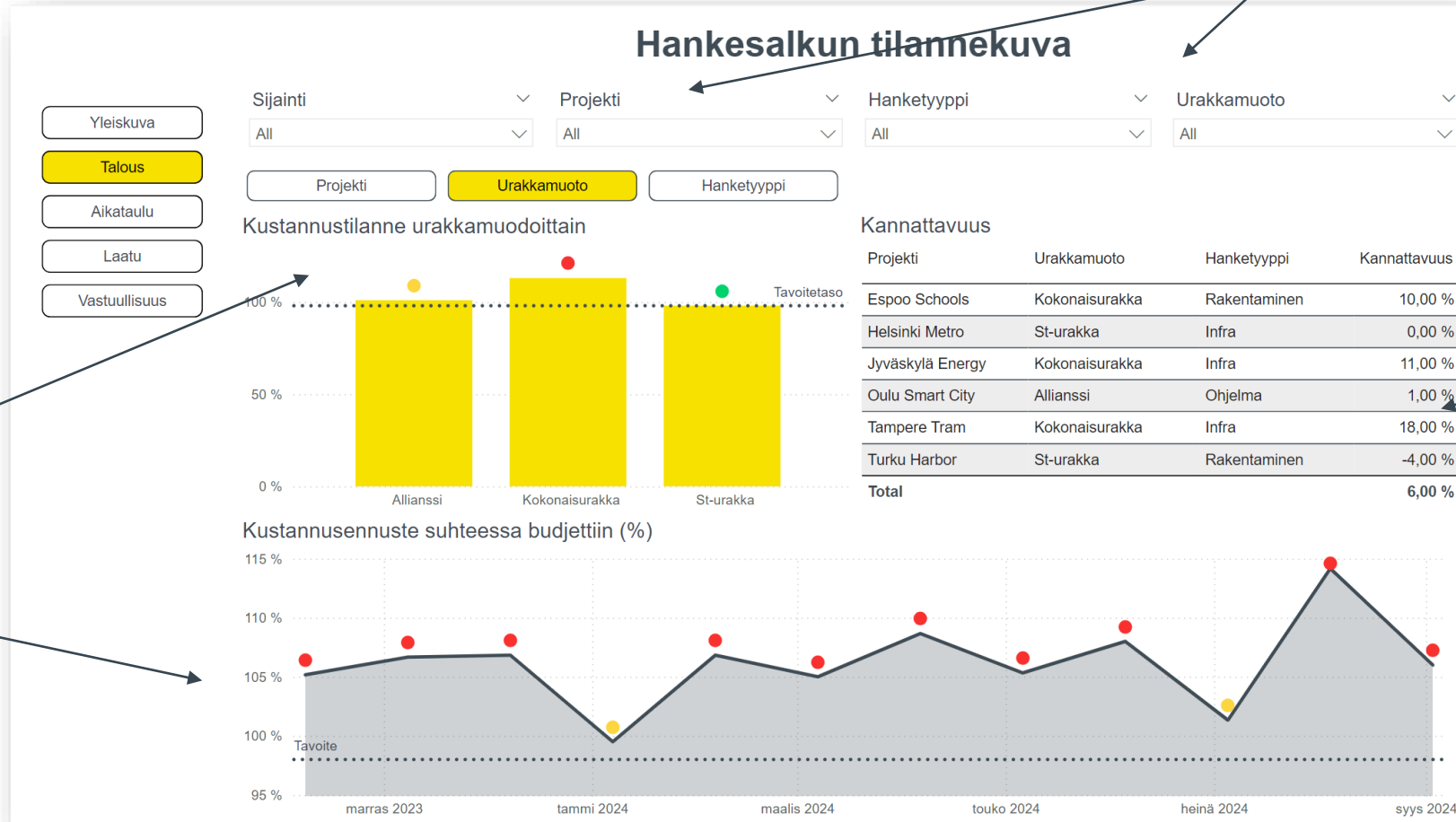
- Kustannukset
- Aikataulu
- Laatu
- Turvallisuus

Projektin kuvaukset

Karttanäkymä hankkeen sijoittumisesta maantieteellisesti

Tilannekuvaesimerkki

Mahdollisuus hankkeiden suodattamiselle esimerkiksi hanketyypin tai urakkamuodon perusteella

Kustannustilanteiden seuranta eri suodatusvaihtoehdoin

Hankkeiden kustannusennusteiden seuranta

Hankkeiden kannattavuuden seuranta

IPT4 Vakioitu tilannekuva -pelikirja

- **IPT4 Vakioitu tilannekuva pelikirja** on rakennusalan tarpeisiin tuotettu pelikirja, joka tarjoaa tietoa tilannekuvista ja tiedolla johtamisesta sekä tarjoaa mahdollisimman vakiomuotoiset mallit rakennushankkeiden tilannekuvista eri vaiheisiin, joita yritykset ja projektit voivat vapaasti hyödyntää omiin tarpeisiin.
- Pelikirja rakentui osana IPT4 vakioitu tilannekuva –pilottia, joka toteutettiin vuoden 2024 aikana yhdessä Visonin ja IPT tilaajaorganisaatioiden asiantuntijoiden kanssa.
- Pelikirja on saanut julkaisun myötä runsaasti kiitosta ja herättänyt mielenkiintoa entisestään tilannekuvien ympärillä

Linkki pelikirjaan:
[IPT4-vakioitu tilannekuva -pelikirja](#)

Kyse on lopulta ihmisistä

Tarvitaan:

- sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin
- riittävää koulutusta ja valmentamista
- toimintamallien noudattamista ja vakiointia projektista toiseen
- ratkaisukeskeistä asennetta – jatkuvan parantamisen ajattelumalli
- pitkäjänteistä toimintakulttuurin kehittämistä, jota ohjaa tiedolla johtaminen

vison

Yhdessä enemmän

Sari Koskela

Konsultti, Vison Oy

Sari.koskela@vison.fi

Sofia Moilanen

Konsultti, Vison Oy

sofia.moilanen@vison.fi